

Triple Helix: Hvad er det? Hvad er nyt? Hvad kan vi lære?

Aalborg Universitet havde inviteret the founding father professor Henry Etzkowitz fra Stanford University til, at fortælle om udviklingen af teorien bag Triple Helix – og hvordan universiteterne kan udvikle sig i en mere entreprenant retning. REG LAB var med som ordstyrer på konferencen 24. september.

For nogle er arbejdet med Triple Helix hverdag. Mens for andre er begrebet nyt eller mere ukendt. Der er dog ingen tvivl om, at formuleringen af teorien om Triple Helix har været med til at forme mange politiske initiativer, og skabe et vigtigt input til udviklingen af det moderne viden-samfund. Derfor var det også meget interessant, at Aalborg Universitet havde inviteret professor Henry Etzkowitz til, at fortælle om Triple Helix og hvordan teorien har udviklet sig historisk.

Professor Henry Etzkowitz

Om udviklingen af teorien

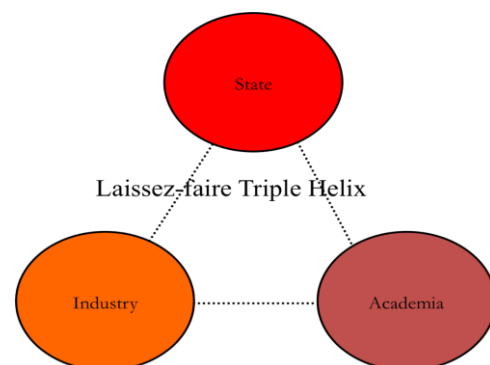
Henry Etzkowitz har udviklet teorien ved, at betragte og analysere forskellige former for samarbejder i praksis.

Hans første studier var af universiteterne i New England, hvor delstaten tog et stærkt regionalt lederskab for at styrke samarbejdet med erhvervslivet i 1920'erne. Det stærke regionale lederskab var med til at skabe

stærke universiteter, som kunne medvirke til at undgå nogle af følgerne af krakket i 1927. Mange de tidlige studier viser, at den typiske rolle for staten eller regionen var at levere finansiering. Disse studier etablerede et link mellem virksomhederne og staten.

"Der er ikke tvivl om at den offentlige sektors rolle i Triple Helix har ændret sig meget. I dag leverer det offentlige ikke kun finansieringen. Eksempelvis her i Region Nordjylland arbejder vi meget med den offentlige efterspørgsel særligt på sygehusområdet. Her har vi etableret både Ideklinikken og EIR, begge indsatser der skal udnytte det kæmpe potentiale for innovation, der ligger i sygehussektoren". fortæller direktør for regional udvikling, Dorte Stigaard. Hun deltog som paneldeltager og kommentator på konferencen med Henry Etzkowitz.

Figur 1: Laissez-faire Triple Helix

Senere studier viste, at der også var mange samarbejder mellem virksomheder og universiteter, som var med til at udvikle virksomhederne. Her brugte han bl.a. tekstil- og modeklyngen i New York som et eksempel. I starten af 30'erne oplevede virksomhederne inden for tekstilbranchen en massiv udflytning af arbejdspladser.

Her tog arbejdsgiverne sammen med de ansatte initiativ til, at etablere en skole for design – den i dag meget kendte New York Art and Design School. Disse studier viste, at der også var et link til videninstitutioner og universiteter.

Denne model kalder han for laissez-faire Triple Helix. Kendetegn for denne version af Triple Helix er, at det typisk er universiteterne, der driver samarbejdet. Den offentlige sektor er passiv, mens virksomhederne forventes at være stærke, konkurrenceorienterede og ikke ønske samarbejde med andre virksomheder.

Da han var blevet professor ved Stanford studerede han ivrigt MIT – Massachusetts Institute of Technology – som er meget kendte for deres stærke erhvervssamarbejde og brugte deres erfaringer til at færdigudvikle Triple Helix teorien.

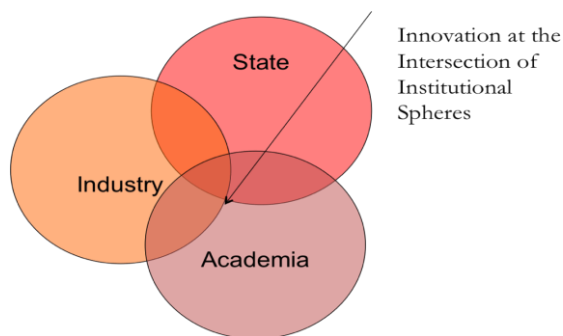
Kendetegnede for modellen er, at de tre aktører har tendens til at overtage hinandens roller: Universiteter danner firmaer, regeringerne arbejder med venture kapital, og virksomheder uddanner til stadig højere niveauer. Samtidig bliver grænserne mellem de tre aktører også mere udflydende, og derfor er der brug for forskellige former for inkubatorer, tech trans og forskerparker for at facilitere samarbejdet. Henry Etzkowitz opfordrede til at tage opgave særligt alvorligt, bl.a. er der behov for særlige kompetencer for at kunne facilitere dette samarbejde.

”På Aalborg Universitet har vi længe haft et uddannelsesprogram, der udvikler særlige faciliteringskompetencer - både internt på universitet og eksternt i vores erhvervsfremmesystem. Vores matchmaking-program har kørt i mange år og viser, at der er et meget stort behov for at sikre brobygningen mellem virksomheder og universiteter.” fortæller fakultetsdirektør Niels Maarbjerg Olsen.

Moderne version af Triple Helix

Med udviklingen af det moderne videnssamfund har modellen for Triple Helix også ændret sig.

Figur 2: Udvikling mod en fælles triple helix model

I den ideelle moderne version drives Triple Helix af alle sfærer og på alle niveauer: Top-down, bottom-up og med inddragelse af brancheorganisationer, sociale bevægelser og non-governmental organisationer. Både nationalt, regionalt og lokalt er offentlige myndigheder med i innovationspolitik og innovationsinitiativer. Og universiteter vil bevæge sig mod et mere entreprenurielt mindset i deres forskning og deres uddannelse.

Henry Etzkowitz understregede, at det var vigtigt at sikre samarbejdet i krydsfeltet. Særligt vigtigt var det, at der var neutrale mødepladser til at udvikle idéer og strategier, hvor formelle og uformelle netværk kan støtte nye innovationsprojekter. Samtidig var det vigtigt, at de tre centrale aktører i Triple Helix på forskellig vis tager ejer- og lederskab i samarbejdet.

Entrepreneurielt universitet

Henry Etzkowitz talte om den anden akademiske revolution, som vil fokusere på entrepreneurskab, inkubation og etablering af firmaer som den tredje akademiske mission. Det entreprenurielle universitet er kendetegnet ved at være non-lineært og bygger både på forskning og på

uddannelse ved at kombinere og integrere disse to elementer.

I en dansk sammenhæng lyder det måske ikke specielt revolutionerende. Til gengæld er hans anbefalinger af, hvordan det entreprenurielle universitet skal implementeres opsigtsvækkende:

1. *Reform af bacheloruddannelser:* Udover de traditionelle fag, så skal alle studerende lære om innovation og entrepreneurship. Dette skal integreres i curriculum.
2. *Reform af ph.d.:* Udover offentliggørelse af 2 videnskabelige artikler, skal den ph.d. studerende også etablere en virksomhed på baggrund af sin forskning.
3. *Etablering af professors of practise:* En ny stillingskategori, hvor virksomhedsfolk eller forskere arbejder deltid i hhv. virksomhed og på universitet for, at styrke samarbejdet og for at kunne udvikle større samarbejdsprojekter.

Er du interesseret i at se og høre Henry Etzkowitz oplæg på AAU, så klik her <http://www.match.aau.dk/Casehistorier/Show+case//henry-etzkowitz-paa-besoeg-hos-aalborg-universitet.cid74192>

Oktober 2012, merete@reglab.dk

Bonusinfo: I november 2012 holder Stanford University deres første kursus i Triple Helix. Læs mere om kurset her og hvordan du tilmelder dig her: <http://triplehelix.stanford.edu/triplehelix>.